

83 . Tulcea | Punct: Parcul Monumentul Independenței (Colnicul Hora) | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 159623.01

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie

Tipuri sit: descoperire funerară

Categoriile sit: Domestic

Autori: Marian Mocanu, Radu Stănescu

Instituții: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Universitatea "Babeș - Bolyai", Cluj-Napoca

Raport

Cercetările arheologice s-au desfășurat în perioada august - octombrie, pe trei sectoare, cu finanțarea Ministerului Culturii și Identității Naționale, ICEM Tulcea și a Consiliului Local al Municipiului Tulcea. Cele trei sectoare sunt: Aria C, Aria B și Sector Vest. Totodată, a fost demarat un plan complex de cercetări interdisciplinare, în colaborare cu Institutul National de Cercetare-Dezvoltare pentru Geologie și Geocologie Marină (GeoEcoMar București).

1. Sector „ARIA C”

Marian Mocanu (ICEM Tulcea), Radu Stănescu (Facultatea de Istorie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca)

Cercetările arheologice din Sectorul Aria C s-au desfășurat în perioada august – septembrie 2019, iar obiectivele propuse pe parcursul acestei campanii au constat în continuarea cercetării din anul precedent, cu scopul de a surprinde cât mai exact nivelul de funcționare a magaziei pentru dolia. Acest complex a fost identificat încă din anii 1980, dar se impune necesitatea de a stabili relația stratigrafică și planimetrică a acestei structuri cu palestra edificiului termal.

După curățenia efectuată pe toată întinderea sectorului, în S 1 am trecut la investigarea nivelului de dărâmtură aflat la aceeași cotă cu baza de pilon identificat în campania precedentă. Acest nivel este constituit din elevația din chirpici a unui edificiu incendiat, care suprapune resturile unui edificiu (sau cel puțin fundația acestuia) realizat din piatră legată cu mortar. Relația cronologică dintre chiupuri și momentul prăbușirii acestui edificiu din chirpici este de posterioritate, deoarece în profilul de est al S 1 sunt vizibile gropile chiupurilor, iar acestea au fost săpate în acest strat compact de incendiu. Din păcate materialul arheologic recoltat din acest strat este amestecat și neconcludent. Am continuat curățarea dărâmăturii în care au fost săpate gropile pentru dolia. În zona bazei pilonului identificat la finalul campaniei 2018 situația s-a modificat după cum urmează: la îndepărtarea pietrelor aflate în poziție secundară s-a păstrat postamentul circular, pe care a fost așezat un bloc de calcar de mari dimensiuni (90 x 50 cm), iar la aproximativ 1,80 m către sud se conturează o altă structură de piatră ce poate fi restul unui zid sau un al doilea postament pentru un alt pilon. Aceeași situație a fost identificată către nord (la 2,20 m față de pilon) unde, după îndepărtarea stratului de dărâmtură, s-a conturat o nouă structură circulară din piatră de dimensiuni medii și mici, de data aceasta legate cu mortar. În momentul de față, toate cele trei structuri par a fi aparținut de edificiul anterior chiupurilor (cel cu elevația de chirpici), sau au făcut parte din structura palestreii, existând posibilitatea ca aceasta să fi avut un portic către est (această ipoteză va fi verificată în campania următoare).

Cercetarea în S 2 a avut ca scop prelungirea acestei suprafețe către sud (secțiunea a fost prelungită cu 4 m), pentru a ajunge și în această zonă pe nivelul de funcționare a chiupurilor. A fost identificat un strat compact de dărâmtură, a unui edificiu cu elevația din chirpici. Spre deosebire de nivelul descris în S 1, cel identificat în S 2 se află deasupra nivelului de funcționare a chiupurilor, deci posterior acestora. Altfel spus, structura care închidea și proteja magazia cu vase de provizie avea elevația din chirpici. La curățarea

stratului de dărâmtură s-a conturat linia unui zid, orientat E – V (perpendicular pe zidul palestreii), acesta reprezintă limita sudică a încăperii care adăpostea vasele de provizii. Către nord și est nu am surprins deocamdată aceste limite, însă cercetarea nu este epuizată.

Tot în S 2, de data aceasta de pe nivelul de funcționare al chiupurilor, a fost recoltat un număr considerabil de fragmente ceramice (amfore romane târzii), unele dintre ele prezentând dippinti cu vopsea roșie. Descoperirile numismatice, mai puțin numeroase ca în campania precedentă, nu sunt de foarte mare ajutor în privința datării, deoarece intervențiile succesive (atât cele antice sau medievale, cât și cele moderne) au bulversat straturile, astfel încât pe același nivel am descoperit monede datate în a doua jumătate a secolului al IV-lea, dar și două monede datate în a doua jumătate a secolului al VI-lea.

În ciuda situației arheologice complexe (datorată succesiunilor de locuire și distrugeri, dar și datorită intervențiilor antropice moderne și chiar a săpăturii arheologice din anii 90) putem avansa unele concluzii cu titlu preliminar, referitoare la cronologia specifică sectorului Aria C, după cum urmează:

1. Locuirea pre-romană este marcată de gropile menajere din S 1 cercetate în campaniile precedente.
2. Locuirea din sec. II – III este marcată prin resturile edificiului identificat în partea de sud a S1 (la aproximativ -3,90 m). Această structură este cu siguranță anterioară construirii palestreii edificiului termal.
3. Locuirea din sec. IV – V este marcată de edificiul cu fundația din piatră și legată cu mortar și cu elevația din chirpici. Din acest edificiu, în campaniile anterioare a fost identificat și o porțiune din acoperișul prăbușit (acest edificiu a fost puternic incendiat). Relația dintre acesta și palestră este incertă și rămâne de investigat în campania următoare.
4. Locuirea din sec. VI – perioada în care a funcționat magazia cu chiupuri. Gropile vaselor de provizii au fost săpate în dărâmtura edificiului descris la punctul 3. Se pare că și elevația clădirii din secolul VI a fost construită tot din chirpici. Rămâne de stabilit relația cronologică și planimetrică dintre edificiul de secol VI și palestră.

Informații suplimentare online

[Raportul 6397 din cronică.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
